

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

21 aprilie 2021

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Timofti Vladimir,

Judecători – Țurcan Anatolie și Cobzac Elena,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de avocatul Roșca Maxim în numele inculpatei, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 09 septembrie 2020, în cauza penală în privința inculpatei

Derin Mariana xxx, născută la xxx, originară și domiciliată în xxx.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 07.08.2019 - 17.03.2020;

Instanță de apel: 13.05.2020 - 09.09.2020;

Instanță de recurs: 13.11.2020 - 21.04.2021.

a c o n s t a t a t :

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 17 martie 2020, Derin Mariana a fost recunoscută vinovată și condamnată în baza:

- art.190 alin.(1) Cod penal, la 6 luni închisoare, cu executarea în penitenciar pentru femei;

- art.190 alin.(4) Cod penal, la 7 ani închisoare, cu executarea în penitenciar pentru femei, cu privarea de dreptul de a exercita activități legate de gestionarea mijloacelor financiare pe un termen de 3 ani.

În baza art.84 alin.(1) Cod penal i s-a stabilit inculpatei Derin Mariana pedeapsa definitivă, pentru concurs de infracțiuni, prin cumulul parțial al pedepselor aplicate cu închisoare, pe un termen de 7 ani și 2 luni închisoare, cu privarea de dreptul de a exercita activități legate de gestionarea mijloacelor financiare pe un termen de 3 ani, cu executare în penitenciar pentru femei.

S-a admis parțial acțiunea civilă înaintată de partea vătămată Roșca Ion și Lungu Dumitru.

S-a dispus încasarea de la Derin Mariana în beneficiul lui Lungu Dumitru prejudiciul material în mărime de 27 000 lei.

S-a dispus încasarea de la Derin Mariana în beneficiul lui Roșca Ion prejudiciul material în mărime de 7 300 Euro, convertiți în monedă națională cu aplicarea cursului oficial al leului moldovenesc valabil la data executării obligației, prejudiciul moral în mărime de 5 000 lei și cheltuielile de judecată legate de asistența juridică în mărime de 10 000 lei.

2. Pentru a se pronunța, prima instanță a constatat în fapt că, Derin Mariana urmărind scopul dobândirii ilicite a bunurilor altei persoane, prin inducerea în eroare

și prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase, având un comportament dolosiv, a creat un cont de profil pe rețeaua de servicii matrimoniale „Badoo”, cu indicarea datelor de profil și a pozelor false, prezentându-se drept „Marina Croitoru”, a făcut cunoștință cu partea vătămată Lungu Dumitru, de la care sub diferite prețete, cum ar fi: divorțul părinților, achitarea asistenței medicinale, a solicitat de la acesta diferite sume bănești, ulterior prezentându-se cu numele real, ca fiind verișoara lui „Marina Croitoru”, sub pretextul de a transmite banii acesteia, a însușit de la partea vătămată mijloace bănești în sumă totală de 27 000 lei și anume: la 05.05.2018, bani în sumă de 10 000 lei; la 10.05.2018, bani în sumă de 10 000 lei și la 15.05.2018, în sumă de 7 000 lei, ulterior banii dobândiți ilicit, fiind folosiți în scopuri personale, cauzând astfel părții vătămate Lungu Dumitru, un prejudiciu material considerabil.

Tot ea, Derin Mariana, în perioada ianuarie 2018 - iulie 2018, urmărind scopul dobândirii ilicite a bunurilor altei persoane, prin inducerea în eroare și prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase, având un comportament dolosiv, a creat un cont de profil pe rețeaua de socializare www.facebook.com, cu indicarea datelor de profil și a pozelor false, prezentându-se drept „Safronova Valiusa”, a făcut cunoștință cu partea vătămată Roșca Ion, de la care sub diferite prețete, cum ar fi: achitarea ratelor de credit, achitarea asistenței medicinale, a solicitat de la acesta diferite sume bănești, ulterior prezentându-se cu numele real, ca fiind verișoara lui „Safronova Valiusa”, sub pretextul de a transmite banii acesteia, a însușit de la partea vătămată mijloace bănești în sumă totală de 143 980 lei, bani care au fost transferați prin intermediul sistemelor internaționale de plată, precum și personal, ulterior banii dobândiți ilicit, fiind folosiți în scopuri personale, cauzând astfel părții vătămate Roșca Ion, un prejudiciu material în proporții mari.

3. Procurorul a contestat cu apel sentința, solicitând casarea acesteia, cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care inculpata Derin Mariana să fie recunoscută vinovată de comiterea infracțiunilor prevăzute de art.art.190 alin.(1), 190 alin.(4) Cod penal și să-i fie stabilită o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de: 2 ani pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art.190 alin.(1) Cod penal și 8 ani pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art.190 alin.(4) Cod penal, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții sau de a exercita o anumită activitate, ce ține de gestionarea mijloacelor financiare pe un termen de 3 ani. În baza art.84 Cod penal, prin cumulul parțial al pedepselor aplicate, de stabilit definitiv pedeapsa cu închisoare pe un termen de 9 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, pentru femei.

În motivarea cerințelor sale s-au invocat următoarele aspecte:

- sentința instanței de fond este nefondată sub aspectul blândeții pedepsei, deoarece aceasta nu a conștientizat ilegalitatea acțiunilor sale, nu a manifestat căință activă și nu a reparat, nici măcar parțial prejudiciul cauzat prin infracțiune;

- analizând modul în care au fost comise infracțiunile imputate, rezultă că acestea au fost săvârșite după aceeași schemă, reprezentând pentru inculpată o îndeletnicire și o sursă substanțială de venit.

3.1. Inculpata Derin Mariana a contestat cu apel sentința, solicitând casarea acesteia.

3.2. Avocatul Roșca Maxim în numele inculpatei Derin Mariana, a contestat cu apel sentința, solicitând casarea acesteia, cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care acțiunile inculpatei Derin Mariana în baza episodului cu partea vătămată Roșca Ion să fie calificate în baza art.190 alin.(1) Cod penal, cu stabilirea unei pedepse non-privative de libertate, cu corectarea sumei

încasării prejudiciului material în beneficiul lui Roșca Ion.

În motivarea cerințelor sale a invocat următoarele aspecte:

- inculpata Derin Mariana a fost pusă sub o învinuire formală și neclară. Ulterior, învinuirea iluzorie și abstractă a fost transformată de către prima instanță în condamnarea pentru fapta, care nu a fost constatată și care rămâne în continuare nedescrisă în măsură deplină;

- instanța de fond, judecând cauza urma să examineze toate circumstanțele cauzei și să se expună asupra soluționării tuturor chestiunilor prevăzute la art.art. 385, 389 Cod procedură penală, precum și asupra tuturor argumentelor apărării;

- hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția de a o recunoaște pe Derin Mariana vinovată în baza art.190 Cod penal. Acțiunile ei nu sunt analizate prin prisma acestei norme;

- instanța de fond a repetat în sentința sa textul neconcretizat, copiat din rechizitoriu și anume că, „în perioada ianuarie 2018 - iulie 2018, prin inducerea în eroare și prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase, având un comportament dolosiv, a creat un cont de profil pe rețeaua de socializare „www.facebook.com” cu indicarea datelor de profil și a pozelor false, prezentându-se drept „Safronova Valiusa”, a făcut cunoștință cu partea vătămată Roșca Ion, de la care sub diferite pretexte, cum ar fi: achitarea ratelor de credit, achitarea asistenței medicinale, a solicitat de la acesta diferite sume bănești, ulterior prezentându-se cu numele real, ca fiind verișoara lui „Safronova Valiusa”, sub pretextul de a transmite banii acesteia, a însușit de la partea vătămată mijloace bănești în sumă totală de 143 980 lei, bani care au fost transferați prin intermediul sistemelor internaționale de plată, precum și personal, ulterior banii dobândiți ilicit, fiind folosiți în scopuri personale, cauzând astfel părții vătămate Roșca Ion, un prejudiciu material în proporții mari”.

- copiind rechizitoriul, prima instanță a motivat destul de evaziv sentința în partea stabilirii vinovăției inculpatei Derin Mariana, deoarece nu a menționat în ce constă „dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane” și nu a menționat care sunt „faptele mincinoase”, care chipurile au fost prezentate ca fiind adevărate. Instanța de fond descriind faptele inculpatei a omis să concretizeze, că Derin Mariana primind bani de la părțile vătămate, menționa că le primește în împrumut, fapt confirmat prin recipise prezentate de către partea vătămată Lungu Dumitru și Roșca Ion;

- a omis prima instanță să aprecieze circumstanțe importante, confirmate prin declarațiile părții vătămate Roșca Ion, care a indicat, că „pentru Safronova Valiusa nu i-am transmis careva bani”, „scopul era de a ajuta pe Mariana Derin. Eu am știut din start că sumele sunt pentru Mariana Derin”. Această omisiunea a servit drept temei pentru a aprecia incorect starea de fapt și elementele constitutive a infracțiunii imputate;

- se constată confuz în învinuire, constatările instanței și starea de fapt, or conform rechizitoriului se învinuiește inculpata Derin Mariana în ceea ce privește că „în perioada ianuarie 2018 - iulie 2018, a însușit de la partea vătămată mijloace bănești în sumă totală de 143 980 lei”, însă ulterior se condamnă inculpata pentru primirea banilor în perioada 12.06.2018 - 14.08.2018, adică iunie - august 2018, inclusiv și în suma de 1 500 Euro din data de 14.08.2018 (f.d. 119). Deci, se constată, că instanța a ieșit din limitele acuzării, prin ce s-a încălcat o normă imperativă, prevederile art. 325 alin. (1) Cod de procedură penală. Judecarea cauzei în primă instanță se efectuează numai în privința persoanei puse sub învinuire și numai în limitele învinuirii formulate în rechizitoriu. Instanța nu a avut dreptul de a examina proba, înscrisurile de pe f.d. 119, deoarece fapta nu se include în învinuirea adusă inculpatei. La fel, instanța nu era în

drept să condamne pe inculpată pentru fapta comisă în afară termenului din învinuire;

- această eroare denotă neexaminarea fondului cauzei, neglijență în cercetarea circumstanțelor importante și copierea rechizitoriului fără analiza cuvenită, fiind limitat dreptul persoanei la apărare;

- indiferent de faptul că, prima instanță a fost de acord cu pretinsa suma totală (143 980 lei), chipurile însușită de inculpată de la partea vătămată Roșca Ion, nici rechizitoriul, nici sentința atacată nu prevede calculul acestei sume, cursul valutar aplicat, adică suma totală declarată ca fiind însușită a fost acceptată de instanță, fără a o verifica;

- mai mult ca atât, în cazul de față, din probele administrate, nu s-a demonstrat, că Derin Mariana a primit banii în suma pretinsă de partea vătămată Roșca Ion, că suma de 3 700 euro a fost însușită de inculpată, or această sumă era destinată doamnei Derin Nina în baza unui acord de împrumut, fapt confirmat și de către partea vătămată Roșca Ion în cadrul ședinței de judecată;

- cu referire la capătul învinuirii, ce ține de însușirea sumei de 3 700 Euro, trebuie de menționat că, în acest context potrivit prevederilor Comentariului Codului Civil la art.art.514, 572, 602 Cod civil (în redacția anului 2018) „obligațiile se nasc din contract, fapt ilicit (delict) și din orice alt act sau fapt susceptibil de a le produce în condițiile legii. Temeiul executării rezidă în existența unei obligații. Obligația trebuie executată în modul corespunzător, cu bună-credință, la locul și în momentul stabilit. Neexecutarea obligației contractuale antrenează răspunderea civilă contractuală, atunci când se întrunesc condițiile stabilite de lege, exceptând temeiurile de exonerare sau limitare a răspunderii”;

- în circumstanțele menționate și analizând în ansamblu toate materialele cauzei penale, se constată că nu au fost administrate probe suficiente și verosimile, care ar demonstra faptul comiterii de către Derin Mariana a infracțiunii de escrocherie, în acest sens nefiind probată intenția acesteia îndreptată la dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane, care constituie latura subiectivă a acestei infracțiuni. Mai mult ca atât, părțile (Roșca Ion și Derin Nina) confirmă natura și condițiile împrumutului sumei de 3 700 Euro, pentru restituirea acestei sume este responsabilă Derin Nina (fapt confirmat de Roșca Ion), iar Derin Nina conform acestui împrumut deja a restituit o parte din această sumă;

- în același timp, se constată că cazul vizat (ce ține de 3700 Euro) constituie un litigiu de ordin civil, care urmează a fi soluționat de către instanța de judecată, or, din prevederile art.10 alin.(1) Cod civil, rezultă că apărarea drepturilor civile încălcate se face pe cale judiciară;

- totodată, este inadmisibil ca un drept subiectiv civil să fie apărat prin intermediul altor autorități sau organe de ocrotire a normelor de drept, decât instanța de judecată, art.10 alin.(1) Cod civil fiind o normă imperativă, care nu conține nici un fel de derogări în acest sens;

- în cazul sumei de 3 700 euro sunt prezente niște raporturi de ordin pur civil, însă partea vătămată Roșca Ion nu a dorit să câștige într-un proces judiciar, deoarece această cale presupune proceduri speciale. Cu atât mai mult, Roșca Ion i-a acordat un termen până la sfârșitul anului 2018 pentru restituirea sumei, s-a adresat la poliție doar după expirarea acestui termen;

- în toate cazurile suma totală însușită de către inculpata Derin Mariana de la partea vătămată Roșca Ion, nu depășește suma 123 000 lei, deci acțiunile inculpatei pe episodul cu partea vătămată Roșca Ion necesită a fi recalificate în baza art.190 alin.(1) Cod penal;

- sarcina probării vinovăției revine acuzării, în al doilea rând, instanța nu a apreciat în modul convenit probele prezentate (declarațiile părții vătămate Roșca Ion, recipisele și transferurile, în al treilea rând, instanța nu a procedat la audierea doamnei Derin Nina, persoana la care indică partea vătămată cea cui i-a fost destinată suma transmisă de 3 700 Euro, persoana care este responsabilă pentru restituirea acestei sume;

- apărarea deși este parțial de acord cu faptele indicate în învinuirea înaintată lui Derin Mariana, nu este de acord cu esența învinuirii și cu calificarea adusă acestor fapte;

- în toate cazurile specificate în învinuirea adusă lui Derin Mariana, există recipise eliberate personal părții vătămate cu indicarea datelor veridice a inculpatei și a sumelor împrumutate, aceste recipise fiind acceptate de părțile vătămate. Părțile vătămate având aceste recipise cu confirmarea împrumuturilor, nu s-au adresat la instanța de judecată pentru încasarea datoriei în volumul pretins exagerat, dar au ales altă metodă de restituire a datoriei prin intermediul poliției. Originalele recipiselor au rămas la partea vătămată Roșca Ion, ce nu exclude folosirea lor într-un proces civil cu scopul încasărilor suplimentare;

- respectiv, instanța de fond incorect a dispus încasarea în beneficiul lui Roșca Ion prejudiciul material în mărime de 7 300 Euro, aceasta sumă nu corespunde realității și calculelor, fiind stabilită fără un suport factual.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 09 septembrie 2020, apelurile declarate au fost respinse, ca nefondate, cu menținerea sentinței.

4.1. În motivarea soluției sale, instanța de apel a constatat cu certitudine că vina inculpatei Derin Mariana în comiterea infracțiunilor prevăzute de art.art.190 alin.(1), 190 alin.(4) Cod penal se dovedește prin cumulul de probe administrate și nominalizate supra, și anume prin declarațiile părților vătămate, declarațiile martorilor și probele scrise cercetate din materialele dosarului penal, care coroborează între ele și demonstrează incontestabil vina inculpatei în comiterea infracțiunilor incriminate.

Instanța de apel a reținut că, potrivit textelor de apel formulate de către inculpata Derin Mariana și de către avocatul Roșca Maxim în interesele inculpatei împotriva sentinței, rezultă că partea apărării solicită recalificarea acțiunilor infracționale imputate inculpatei din prevederile art.190 alin.(4) Cod penal în baza art.190 alin.(1) Cod penal (în episodul cu partea vătămată Roșca Ion) cu aplicarea unei pedepse non-privativă de libertate.

Instanța de apel a stabilit că în cadrul ședinței de judecată au fost prezentate suficiente probe pertinente, concludente, veridice și utile, care demonstrează pe deplin vinovăția inculpatei Derin Mariana în comiterea infracțiunilor prevăzute de art.art.190 alin.(1), 190 alin.(4) Cod penal.

Instanța de apel a subliniat că, limita între un raport civil, care are la bază un act juridic civil (contract) și un raport penal, care are la bază componența de infracțiune a escrocheriei este latura subiectivă, care în cadrul relațiilor civile este caracterizată prin buna-credință a părților, iar în cazul infracțiunii de escrocherie este caracterizată prin rea-credință din partea inculpatului, adică prin înșelăciune față de partea vătămată. Astfel, delimitarea escrocheriei de încălcarea normelor de drept civil trebuie făcută luându-se în considerație două aspecte de maximă importanță: 1) atitudinea făptuitorului față de faptul transmiterii lui a bunurilor; 2) prezența disponibilității efective a făptuitorului de a-și executa angajamentele.

În continuare, instanța de apel, apreciind relevanța, concluziunea, veridicitatea probelor administrate la dosar, inclusiv din punct de vedere al coroborării lor, a

constatat că inculpata Derin Mariana, în vederea dobândirii ilicite a bunurilor altei persoane, prin intermediul sistemelor informatice și rețelei de socializare „Facebook.com”, precum și rețeaua de servicii matrimoniale „Badoo”, unde s-a prezentat cu identitate falsă, ca fiind „Valiusa Safronova”, respectiv, și „Mariana Croitoru” a obținut încrederea părților vătămate Lungu Dumitru și Roșca Ion.

Profitând de încrederea părților vătămate Lungu Dumitru și Roșca Ion, inculpata Derin Mariana a comunicat acestora precum că ar avea probleme de familie și are nevoie de bani, și prezentându-se inclusiv cu identitate fizică falsă și l-a determinat pe Lungu Dumitru și Roșca Ion, prin comportamentul său viclean și dolosiv, sub pretextul unui împrumut, deși știa cu certitudine că nu-i va restitui banii, să-i transmită suma de 7 300 Euro și respectiv 27 000 lei.

În pofida faptului că inculpata Derin Mariana, nu a recunoscut fapta incriminată în baza art.190 alin.(4) Cod penal, dar a recunoscut doar fapta incriminată conform art.190 alin.(1) Cod penal declarând că a utilizat două profiluri false de socializare, dar nu a avut scop de înșelare, instanța de apel susține pe deplin concluziile instanței de fond despre faptul că poziția inculpatei nu poate fi reținută ca fiind întemeiată, fiind catalogată doar ca o formă de apărare a acesteia.

Instanța de apel a reținut că, în cadrul cercetării judecătorești s-a stabilit în baza recipisei eliberate lui Roșca Ion, precum și din conținutul conversațiilor prin intermediul aplicației „WhatsApp” că aceasta a primit de la Roșca Ion suma de 7 300 Euro. Mai mult, instanța de apel a stabilit că inculpata nu neagă că a primit de la Roșca Ion sumele bănești, doar că susține că au fost cu scop de împrumut.

În acest sens, instanța de apel a apreciat critic argumentele părții apărării potrivit căreia, între inculpata Derin Mariana și partea vătămată Roșca Ion există un litigiu civil, or, la delimitarea escrocheriei de încălcarea normelor de drept civil prezintă importanță modul de dobândire a mijloacelor bănești de la partea vătămată, și anume doar ca rezultat a comunicării prin intermediul rețelelor sociale, unde inculpata Derin Mariana utiliza un profil cu numele unei alte persoane - „Valiusha Safronova”. Mai mult, ulterior s-a prezentat drept verișoara lui Valiusha Sofronova, persoană care a fost inventată de inculpată.

Aceste circumstanțe confirmă că intenția inculpatei Derin Mariana era îndreptată, anume spre a obține mijloace bănești de la partea vătămată, prezentând fapte eronate cu tentă vicleană.

Cu referire la mijloacele bănești recepționate de la partea vătămată Lungu Dumitru, instanța de apel a reținut că inculpata Derin Mariana a primit suma de 27 000 lei, care se confirmă prin recipisele anexate, dar și prin declarațiile inculpatei care a recunoscut că a primit suma dată de la partea vătămată Lungu Dumitru.

Tot în acest sens, instanța de apel a respins argumentele părții apărării precum că inculpata Derin Mariana, a luat cu împrumut de la partea vătămată Lungu Dumitru, mijloacele bănești, or, inculpata în baza aceleiași scheme și cu același scop a deposedat-o și pe partea vătămată Roșca Ion de mijloacele bănești, și anume prin ducerea în eroare.

Instanța de apel a respins solicitarea de apel invocată de partea apărării privind recalificarea acțiunilor inculpatei Derin Mariana din prevederile art.190 alin.(4) Cod penal în baza art.190 alin.(1) Cod penal, or, calculul prezentat de către partea apărării nu corespunde datelor care rezultă în mod nemijlocit din materialele dosarului penal, în cadrul cercetării judecătorești s-a constatat că prin acțiunile inculpatei Derin Mariana a fost cauzat un prejudiciu părții vătămate Roșca Ion în cuantum de 143 980 lei, ceea ce constituie proporții mari.

Prin urmare, argumentele părții apărării invocate în sensul recalificării acțiunilor inculpatei, instanța de apel le califică ca neîntemeiate pe motiv că acestea sunt contrare probelor acuzării prezentate și cercetate în cadrul ședințelor de judecată.

Instanța de apel a reținut că, versiunea inculpatei Derin Mariana de nerecunoaștere a vinovăției în baza art.190 alin.(4) Cod penal, nu echivalează cu achitarea sa, odată ce există probe pertinente și concludente care apreciate din punct de vedere al coroborării acestora dovedesc săvârșirea infracțiunii imputate. Or, nerecunoașterea vinovăției de către inculpată reprezintă o metodă de apărare și un drept a acesteia de a nu se auto incrimina, drept garantat de art.66 din Codul de procedură penală.

4.2. Cu referire la apelul declarat de acuzatorul de stat, prin care s-a contestat sentința primei instanțe, sub aspectul individualizării pedepsei penale (prin care s-a solicitat stabilirea unei pedepse mai aspre), dar și cu privire la solicitarea inculpatei Derin Mariana de a-i fi aplicată o pedeapsă non-privativă de libertate, instanța de apel a apreciat că prima instanță a acordat deplină eficiență prevederilor art.6, 7, 61, 75 Cod penal, respectiv, a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele care atenuază ori agravează răspunderea penală, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

În susținerea poziției sale, instanța de apel a notat că după caracterul și gradul prejudiciabil al faptei, infracțiunile prevăzute de art.190 alin.(1) și art.190 alin.(4) Cod penal, se califică ca infracțiune „mai puțin gravă” și „gravă”. Iar, din materialele cauzei penale instanța de apel a reținut că inculpata Derin Mariana a recunoscut parțial vina în comiterea infracțiunilor incriminate, nu a reparat prejudiciul cauzat părților vătămate, nu are antecedente penale.

În conformitate cu art.art.76, 77 Cod penal, instanța de fond nu a stabilit careva circumstanțe atenuante sau agravante în privința inculpatei.

Instanța de apel reieșind din materialele cauzei penale raportându-le la prevederile legale care reglementează procesul de individualizare a pedepsei penale și apreciindu-le prin prisma argumentelor de apel invocate de apelanți, conchide că pedeapsa aplicată de către prima instanță inculpatei Derin Mariana este legală, întemeiată și echitabilă, iar careva temeieri de a casa sentința primei instanțe, sub aspectul individualizării pedepsei penale, nu au fost stabilite.

Totodată, instanța de apel a respins solicitarea părții acuzării privind agravarea pedepsei, așa cum, în acest sens, nu au fost invocate careva circumstanțe care să impună concluzia despre necesitatea agravării pedepse. Mai mult, instanța de apel a respins și solicitarea inculpatei Derin Mariana privind aplicarea unei pedepse non-privativă de libertate, or, inculpata a recunoscut vina doar parțial, nu a recuperat prejudiciul cauzat părților vătămate, careva circumstanțe atenuante în privința acesteia nu au fost stabilite.

Prin urmare, instanța de apel a apreciat că soluția primei instanțe s-a întemeiat pe asigurarea principiului aplicării unei pedepse echitabile, pornind de la evaluarea gradului influenței pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării inculpatei, apreciind obiectiv toate circumstanțele prezentei cauze. Astfel, instanța de apel a apreciat că pedeapsa penală stabilită de prima instanță nu reprezintă o represiune excesivă, ci se justifică atât pentru reeducarea inculpatei, cât și pentru menținerea ordinii de drept, în conformitate cu scopul preventiv sancționator al pedepsei, așa cum apare enunțat în Codul Penal.

5. Avocatul Roșca Maxim în numele inculpatei, în temeiul art.427 alin.(1)

pct.6), 8) și 12) Cod de procedură penală, a contestat cu recurs ordinar decizia, solicitând casarea acesteia, cu remiterea cauzei la rejudecare.

În motivarea cerințelor sale, a invocat argumente similare celor indicate în cererea de apel, suplimentar a remarcat că sarcina probării vinovăției revine acuzării. Totodată, consideră că instanțele de fond nu au apreciat în modul cuvenit probele prezentate (declarațiile părții vătămate Roșca Ion, recipisele și transferurile, precum și că instanța nu a procedat la audierea d-nei Derin Nina, persoana la care indică partea vătămată ca la cea cui i-a fost destinată suma transmisă de 3 700 euro, persoana care este responsabilă pentru restituirea acestei sume.

Apărarea deși este parțial de acord cu faptele indicate în învinuirea înaintată lui Derin Mariana, nu este de acord cu esența învinuirii și cu calificarea adusă acestor fapte.

Consideră că, în toate cazurile specificate în învinuirea adusă lui Derin Mariana, există recipise eliberate personal părții vătămate cu indicarea datelor veridice a inculpatei și a sumelor împrumutate, aceste recipise fiind acceptate de părțile vătămate. Părțile vătămate având aceste recipise cu confirmarea împrumuturilor, nu s-au adresat la instanța de judecată pentru încasarea datoriei în volumul pretins exagerat, dar au ales altă metodă de restituire a datoriei prin intermediul poliției. Mai mult, indică că originalele recipiselor au rămas la partea vătămată Roșca Ion, ce nu exclude folosirea lor într-un proces civil cu scopul încasărilor suplimentare.

De asemenea, partea apărării consideră că instanța de apel nu s-a expus asupra tuturor argumentelor și motivelor invocate în cererea de apel și anume, calculul prejudiciului părții vătămate Roșca Ion, depășirea limitei învinuirii în cazul primei instanțe, și anume transferul din 14.08.2018 în sumă de 1 500 euro.

În final, conchide că acțiunile inculpatei Derin Mariana în episodul cu partea vătămată Roșca Ion urmează a fi recalificată din art.190 al.(4) Cod penal în baza art.190 alin.(1) Cod penal, cu stabilirea unei pedepsei non-privativ de libertate, cu corectarea sumei încasării prejudiciului material.

6. Asupra recursului declarat a prezentat referință procurorul, care s-a pronunțat pentru inadmisibilitatea acestuia, ca fiind vădit neîntemeiat.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat în raport cu materialele dosarului, Colegiul penal decide asupra inadmisibilității acestuia din următoarele considerente.

Conform art.432 alin.(2) pct.4) Cod de procedură penală, instanța de recurs este în drept să decidă asupra inadmisibilității recursului în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

Reieșind din conținutul recursului declarat, Colegiul penal constată că titularul invocă temeiurile pentru recurs prevăzute la art.427 alin.(1) pct.6), 8) și 12) Cod de procedură penală, care stipulează că, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul când instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței, când fapta nu întrunește elementele infracțiunii și faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită.

În esență, criticele recurentului se axează pe ideea că instanțele de fond nu au intrat pe deplin în esența acțiunilor inculpatei, acestea fiind apreciate greșit, eronat fiind dispusă condamnarea inculpatei Derin Mariana, pe episodul cu partea vătămată Roșca Ion, în baza art.190 alin.(4) Cod penal.

Raportând normele de drept citate la circumstanțele cauzei, Colegiul constată că aceste temeuri nu-și găsesc confirmare în speța dedusă judecării și în acest sens menționează următoarele.

Instanța de recurs doar verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

În această ordine de idei și în raport cu circumstanțele invocate în recursurile ordinare, se atestă că împrejurările menționate în partea descriptivă a hotărârii contestate, relevă în mod concludent că instanța de apel dispunând menținerea sentinței, corect a constatat și apreciat circumstanțele de fapt și de drept privind învinuirea înaintată și încadrarea juridică justă a acțiunilor infracționale ale inculpatei Derin Mariana, în conformitate cu prevederile normelor de procedură penală și prescripțiilor de drept material, prin prisma cumulului de probe anexate la dosar, fiind apreciate în conformitate cu prevederile art.101 alin.(1) Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității, veridicității și coroborării lor.

Totodată, Colegiul penal constată că recurentul critică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond, considerându-l ca necorespunzător circumstanțelor de fapt ale cauzei, însă aceste argumente nu pot fi reținute deoarece, conform art.101 alin.(2) Cod de procedură penală, la faza judecării cauzei, instanța de judecată apreciază probele conform propriei convingeri formate în urma examinării lor în ansamblu, sub toate aspectele și în mod obiectiv, călăuzindu-se de lege.

Astfel, Colegiul penal, ține să menționeze că, toate probele administrate au primit apreciere la justa lor valoare, concluziile privind vinovăția inculpatei în comiterea infracțiunilor imputate rezultă din circumstanțele de fapt stabilite în cauză.

De asemenea, la acest punct de analiză, instanța de recurs menționează că aprecierea probelor este unul din cele mai importante momente ale procesului penal, deoarece întregul volum de muncă depus de către organele de urmărire penală, instanțele judecătorești, cât și de părțile din proces, se concretizează pe soluția ce va fi dată în urma acestei activități.

Aprecierea probelor după intima convingere a judecătorului trebuie să se bazeze pe prevederile legale, iar convingerea intimă se întemeiază pe examinarea tuturor probelor în ansamblu, sub toate aspectele, complet și obiectiv.

Legea stabilește că probele admisibile sunt apreciate după pertinența, concludența, veridicitatea și utilitatea acestora și toate probele în ansamblul lor sunt apreciate din punct de vedere al coroborării acestora.

Însă, cu referire la faptul dacă chestiunea de apreciere a probelor poate fi invocată la această etapă a procedurilor, instanța de recurs reiterează că la etapa judecării recursului nu analizează conținutul mijloacelor de probă, nu dă o nouă apreciere materialului probator și nu stabilește o altă situație de fapt, decât cea constatată de instanțele de fond, acestea fiind sarcina primordială a acestor instanțe.

Din atare considerente, Colegiul penal nu examinează criticele referitoare la presupusa greșită reținere, pe baza probelor administrate în cauză, a anumitor elemente factice, ci verifică, prin raportare la situația de fapt stabilită de instanțele de fond, corectitudinea dispunerii condamnării inculpatului raportat la învinuirea imputată acestuia prin actul de învinuire și sesizare a instanței.

Colegiul penal respinge argumentele invocate de către apărare că, instanțele ierarhic inferioare incorect au reținut și apreciat cuantumul prejudiciul cauzat părții vătămate Roșca Ion, or, în decizia instanței de apel aceste argumente au primit o apreciere corectă, pe care instanța de recurs o însușește.

Mai mult, calculul prezentat de către partea apărării nu corespunde datelor care rezultă în mod nemijlocit din materialele dosarului penal, instanța de apel în cadrul cercetării judecătorești a constatat că prin acțiunile inculpatei Derin Mariana a fost cauzat un prejudiciu părții vătămate Roșca Ion în cuantum de 143 980 lei, ceea ce constituie proporții mari.

În continuare, cu referire la temeiurile de casare prevăzute de pct.8) și 12) alin.(1) art.427 Cod de procedură penală, instanța de recurs ține să menționeze că, sub aspectul situației de „neîntrunire a elementelor infracțiunii”, se înțeleg acele cazuri când s-a produs condamnarea persoanei, însă acțiunile acesteia nu întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii respective (persoana nu este subiect al acestei infracțiuni, lipsește latura obiectivă sau subiectivă, sau legătura causală dintre acestea).

Colegiul penal atestă că, instanța de apel a stabilit prezența în acțiunile inculpatei Derin Mariana atât a elementelor care caracterizează latura obiectivă a infracțiunilor prevăzute de art.art.190 alin.(1), 190 alin.(4) Cod penal, cât și cea care caracterizează latura subiectivă, precum și obiectul și subiectul infracțiunilor, or, de către instanțele de fond cert s-a stabilit că inculpata, profitând de încrederea părților vătămate Lungu Dumitru și Roșca Ion, a comunicat acestora precum că ar avea probleme de familie și are nevoie de bani, și prezentându-se inclusiv cu identitate fizică falsă l-a determinat pe Lungu Dumitru și Roșca Ion, prin comportamentul său viclean și dolosiv, sub pretextul unui împrumut, deși știa cu certitudine că nu-i va restitui banii, să-i transmită suma de 7 300 Euro și respectiv 27 000lei.

Astfel, se constată că în cauză au fost stabilite toate elementele componente ale infracțiunilor imputate inculpatei Derin Mariana, inclusiv vinovăția acesteia, după cum rezultă din hotărârile instanțelor de fond, care s-au pronunțat asupra circumstanțelor de fapt și și-au motivat concluziile prin cumulul de probe pertinente și concludente, administrate pe parcursul judecării cauzei și ulterior apreciate în mod obiectiv, în conformitate cu prevederile art.101 Cod de procedură penală.

Instanța de recurs apreciază drept neîntemeiate argumentele părții apărării potrivit căreia, între inculpata Derin Mariana și partea vătămată Roșca Ion există un litigiu civil, or, la delimitarea escrocheriei de încălcarea normelor de drept civil prezintă importanță modul de dobândire a mijloacelor bănești de la partea vătămată, și anume doar ca rezultat a comunicării prin intermediul rețelelor sociale, unde inculpata Derin Mariana utiliza un profil cu numele unei alte persoane - „Valiusha Safronova”. Mai mult, ulterior s-a prezentat drept verișoara lui Valiusha Sofronova, persoană care a fost inventată de inculpată. Aceste circumstanțe confirmă că intenția inculpatei Derin Mariana era îndreptată, anume spre a obține mijloace bănești de la partea vătămată, prezentând fapte eronate cu tentă vicleană.

De asemenea, Colegiul penal nu poate reține argumentele părții apărării precum că, inculpata Derin Mariana, a luat cu împrumut de la partea vătămată Lungu Dumitru, mijloacele bănești, or, inculpata în baza aceleiași scheme și cu același scop a depozitat-o și pe partea vătămată Roșca Ion de mijloacele bănești, și anume prin ducerea în eroare.

Analizând textul deciziei atacate în coraport cu motivele invocate de recurenți, Colegiul penal atestă că, instanța de apel s-a expus argumentat și motivat, bazându-și just soluția din decizie, iar instanța de recurs ordinar, în virtutea corectitudinii acestei motivări, pentru a evita repetări inutile, o acceptă și o însușește, fapt ce vine în corespundere cu jurisprudența CtEDO, care în pct.37 a hotărârii sale în cauza Albert vs. România din 16.02.2010, statuează că art.6 §1 din CEDO, deși obligă instanțele să

își motiveze deciziile, acest fapt nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat pentru fiecare argument (Van de Hurk vs Olanda, 19 aprilie 1994, pct.61), cu toate acestea noțiunea de proces echitabil necesită ca o instanță internă, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară, fie prin alt mod, să fi examinat chestiunile esențiale supuse atenției sale.

În contextul celor menționate, Colegiul penal constată că decizia instanței de apel cuprinde fondul apelului și temeiurile de fapt și de drept care au dus la emiterea soluției contestate, precum și motivele adoptării ei, motivarea soluției nu contrazice dispozitivului hotărârii, instanța de apel s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, fapta întrunește elementele constitutive ale infracțiunii incriminate, ceea ce se încadrează în prevederile art.417 Cod de procedură penală.

În atare circumstanțe, raportând situația reținută în cauză la prevederile art.432 alin.(2) Cod de procedură penală, rezultă că lipsesc temeiuri de drept de casare a hotărârii contestate și, prin urmare, se impune soluția inadmisibilității recursului ordinar declarat, ca fiind vădit neîntemeiat.

8. În corespundere cu art.432 alin.(1), (2) pct.4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

d e c i d e :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de avocatul Roșca Maxim în numele inculpatei, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 09 septembrie 2020, în cauza penală în privința inculpatei *Derin Mariana xxx*, deoarece este vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată motivat la 03 iunie 2021.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Țurcan Anatolie

Cobzac Elena